

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві

Шифр та назва спеціальності
263 – Цивільна безпека

Інститут
ННІ механічної інженерії і транспорту (МІТ)

Освітня програма
Охорона праці

Кафедра
Безпека праці та навколишнього середовища
(144)

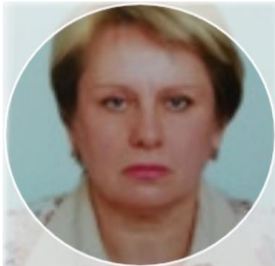
Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), Вибіркова

Семестр
7

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Кузьменко Олена Олексіївна
Olena.Kuzmenko@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри «Безпека праці та навколишнього середовища»
Авторка понад 120 наукових і навчально-методичних публікацій.
Курси: «Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві», «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій», «Основи професійної безпеки та здоров'я людини»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс присвячений питанням реалізації державної політики у сфері загально обов'язкового державного страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві, які спричинили втрату працездатності, сплати єдиного соціального внеску та відшкодування збитків потерпілим за рахунок надання матеріального забезпечення, страхових виплат та соціальних послуг, профілактиці нещасних випадків і роботі страхових експертів.

Мета та цілі дисципліни

надати студентам теоретичні знання, необхідні для розуміння механізму організації та фінансового забезпечення загально обов'язкового державного соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві, і практичні навички з організації роботи страхових експертів, розрахунку єдиних страхових внесків до страхових фондів та страхових виплат потерпілим

Формат занять

Лекції, практичні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає застосування теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці.

СК 5. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці.

СК 6. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.

Результати навчання

РН 2. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.

РН 3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

РН 4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.

РН 5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.

РН 8. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.

РН 10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.

РН 11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.

РН 14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., лабораторні роботи – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: Організація наглядової діяльності та аудит в галузі охорони праці, Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, Експертиза з охорони праці, Правові основи працезахоронної політики та охорони праці.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Дисципліна «Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві» вивчається шляхом розкриття сутності теми на лекціях і практичних заняттях та під час самостійної роботи.

Наприкінці семестру проводиться перевірка засвоєного матеріалу шляхом відповідей на тестові запитання. На практичних заняттях використовуються ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій.

Під час занятій використовується також:

- пояснювально-ілюстративний метод, коли студенти одержують знання з законодавчих документів, учбової або методичної літератури, сприймаючи і осмислюючи надані положення, визначення, факти, висновки;
- репродуктивний метод (репродукція – відтворення), коли розглядаються певні ситуації і виконуються відповідні різноманітні завдання за інструкціями, приписаннями, правилами згідно приведеним зразкам для аналогічних ситуацій, що дозволяє сформувати знання, навички і вміння у студентів, а також опанувати основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікацію).

- дослідницький метод, коли проводиться порівняльний аналіз законодавчих документів в різних редакціях, спостерігаються відмінності і робляться самостійні висновки щодо змін в політиці держави у сфері соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

Під час самостійного виконання реферату студенти опановують матеріал, який не викладається на лекціях, виконуючи пошук джерел необхідної інформації і обґрунтовуючи зроблені висновки. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote Class Notebook.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Соціальний захист населення.

Тема 2. Державне регулювання соціального страхування.

Тема 3. Іноземний досвід у сфері соціального страхування.

Тема 4. Побудова системи соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань в Україні.

Тема 5. Страхування від нещасного випадку на виробництві: завдання, принципи та особливості.

Тема 6. Управління страхуванням від нещасних випадків.

Тема 7. Доходи бюджету Фонду соціального страхування

Тема 8. Відшкодування збитків потерпілим у разі нещасного випадку або професійного захворювання.

Тема 9. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Тема 10. Контроль та нагляд у сфері соціального страхування.

Теми практичних занять

Тема.1. Правове регулювання страхування від нещасних випадків. Базові законодавчі акти в сфері страхування від нещасного випадку на виробництві.

Тема 2. Розрахунок збитків підприємств від нещасного випадку.

Тема 3. Порядок визначення страхових тарифів. Розрахунок величини єдиного соціального внеску.

Тема 4. Розрахунок страхових виплат потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

Тема 5. Обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Студентам рекомендуються додаткові матеріали для самостійного вивчення та аналізу тем і питань, які не розглядаються на заняттях. Самостійна робота включає також опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуального завдання – написання реферату на задану тему з пошуком джерел необхідної інформації і обґрунтуванням зроблених висновків.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” №1105-XIV від 23.09.1999 р. зі змінами /<https://zakon.rada.gov.ua>
2. Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 08.07.2010 р. №2464-VI (2464-17); зі змінами /<https://zakon.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про страхові тарифи на загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» № 2272-III від 22.02.2001 р. зі змінами/<https://zakon.rada.gov.ua>
4. Порядок здійснення страхових виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. – Затвердж. постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 р. № 1467. /<https://zakon.rada.gov.ua>
5. Концепція соціального забезпечення населення України, схвалена Постановою Верховної Ради України № 3758-XII від 21.12.1993 р. <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» № 16/98-ВР від 14.01.1998 р.; редакція від 15.07.2021 р. № 1667-IX. <https://zakon.rada.gov.ua>

Додаткова література:

1. Кропельницька С. О., Солоджук Т. В. Соціальне страхування: навч. посіб. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 336 с. <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=371171>
2. Постанова КМУ “Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням” №1266 від 26.09.2001 р. зі змінами /<https://zakon.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про оплату праці» № 108-95-ВР від 24.03.1995 р. зі змінами /<https://zakon.rada.gov.ua>
4. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. – Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337 зі змінами./https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwie9LTGmM_7AhWMzosKHbqRAS8QFnoECA8QAQ&url=https%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2F337-2019-%25D0%25BF&usq=AOvVaw0zqOISL6XtCpMxyx8pBzvO

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл 100 % балів підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (50 %) та поточного оцінювання (50 %).
Залік: виконання тестових контрольних робіт по 1-му і 2-му модулям, питання яких включають також теми, що винесені на самостійну роботу.
Поточне оцінювання: робота на лекціях (20 %), практичних заняттях (20 %), виконання індивідуального завдання - реферат на задану тему (10 %).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2023 року

Завідувач кафедри
Вячеслав БЕРЕЗУЦЬКИЙ

30.08.2023 р.

Гарант ОП
Людмила ВАСЬКОВЕЦЬ